

Gij saehcingz neix cejsam mbouj rox. De baenzlawz rox ni? De moix ngoenz cungj bae bak gemh muengh vunz haenx daeuj, muengh dwk ceng di baenz bag lo.

Gou caeuq daxmeh doxcaez bae ranz Daegfungh, daxmeh byaij ndaej youh gaenj youh vaiq, moix gek song sam faencung gou couh doek youq baihlaeng de. Gou daengx loh yungh ni, youh gig lau lohbya rin lai baez mbouj haeujsim couh deng vaeg laemx, laemx dwk gyaеuj gvag lwed lae. Song mehlwg, byaij daengz byongh loh, bungz Lij Mehgunji. “Cej, mwngz neix dwg yaek bae gizlawz? Vaiq di dauq ranz bae, gou daeuj bauq heij hawj mwngz lo.” Daxmeh da daengx, rag gou dauqbae ranz. Sing Lij Mehgunji youh youq ndaw mbanjbya iq yiengj lo, nyaengz miz sing riu dem. Lij Mehgunji youq doiqnaj daxmeh lumj eu fwen nei haenh vunz bouxsai siengj daeuj ranz gou hwnjranz haenx baenzlawz lauxsaed, baenzlawz simndei, baenzlawz gaenxguh.

Dou yaek miz cejfou ngeih lo, daxmeh mbouj rox dwg vuenheij rox mbouj vuenheij, de laeglemx dapwngq monz caen neix lo. Dou youq ngoenz Lij Mehgunji bauq heij haenx doiq boux cejfou ngeih yaek hwnjdou haenx miz aen yaenqsiengq nduj ndeu: Vunz daemq, lwggyax, daj mbanj Daegfungh “haq” daeuj. Cejngeih rox dwg daeuj gangj moiz hawj de, ndaw sim vuenheij dangqmaz.

5

Bohnax seiq raeb de daeuj ranz gou, de miz di lau ndeu. Dwg daeg nuengxbiuj de buenx de doxcaez daeuj, gwn haeux yaq couh dauqbae lo. De lumj gorum nei deng vut youq giz caengz daeuj gvaq ndeu, go rum neix yaek gig miz rengzmingh youq gizneix roengz rag fatmaj. Daxmeh ngoenz geq gvaq ngoenz, youq gij ndwenngoenz gvaqlaeng, de gyau gij cwnggenz aen ranz ndeu okdaеuj, dan goq cawj haeux yawj lwnyez, gizyawz gyau hawj boux cejfou daemqdedded neix dajleix. Ngamq hainduj geij bi, cejdaih ma ranz gvaq, de daiq lwg de, nyaengz miz boux gvan nguenghnguengh de haenx caeuq mehгux gvaigvai de haenx geizheih dwk okyienh. Naj riunyumnyum, youq neix gaxgonq dou caen haujlai nanz mbouj raen de riu gvaq lo, sing de lumj fwen nei ndeidingq raixcaix. Yawj gij yiengh vuenyungz de, daxmeh rimhoz dangqmaz. Boux cejfou nguenghnguengh ndeu, boux cejfou gvai ndeu, doxbeij cengca lai lo, neix hawj cejfou ngeih gagsaenq liuxliux, de aeu yiengh bouxcawj daeuj coux beixnuengx daj giz gyae’ gyae daeuj, dakdaih ndaej miznaj youh dohdaengz, bouxboux haenh.

这些三姐是不懂的。她怎么会懂呢？她每天都去坳口盼望那个熟悉的身影到来,人都快得神经病了。

我和母亲一起前往大峰家,母亲的脚步急促而紧凑,每隔两三分钟就把我甩在身后。我一路小跑,又很担心满山的石头一个不小心被绊倒,摔个头破血流。母女二人,行至半里路,李妈孔迎面而来。“我的大姐呀,你这是要去哪?快回家去,我给你报喜来啦。”母亲一脸愕然,拉着我往回走。李妈孔的声音在小山村再次隆隆响起,夹杂着笑声。李妈孔在母亲面前唱曲子似地夸赞想来我们家上门的男子如何忠厚老实,如何勤劳善良。

我们要有二姐夫了,母亲不知道是高兴还是不高兴。她不露声色地答应了这门亲事。我们在李妈孔报喜的那天对即将进门二姐夫有了一个初步的印象:矮墩墩的个子,孤儿。从大峰的寨子“嫁”来。二姐知道是来给她说亲的,心里的喜悦忍不住地往外溢出。

5

四舅把他接到家里来,他怯生生的。随同一起来的是他的表弟,吃完饭就回去了。他像一根草被丢在一个陌生的地方,这根草将极具有生命力地在这里扎根生长。母亲慢慢地老了,在以后的时光里,她交出了一个家的政权,只管带娃煮饭,其他的交由这个矮墩墩的姐夫打理。开始的头几年,大姐有回来过,她带着她的孩子,还有她傻乎乎的丈夫和她精明的小姑奇迹般地出现。她久违的笑容绽放,声音跃动得像欢快的音符,看她幸福的样子,母亲很满足。一个傻傻的姐夫,一个精明的姐夫,强烈的对比让二姐夫自信心爆棚,他以主人家的姿态迎接远方的亲戚,招待得体面又周到,人人夸赞。母亲非常满意。母亲送走大姐一家,涕泪涟涟。她千叮咛万嘱咐,叫大姐要知足,好好过日子。生病痊愈的大姐又像池塘里那株亭亭玉立的荷花迎风频频点头。二姐夫进驻六年里,我和三姐也前后出嫁了。他像泼水似的把我们泼出了家门。母亲说,嫁出去的女儿泼出去的水,话糙理不糙,不要有什么不高兴和埋怨。每一次回家,看见他雄赳赳的主人样子,我和三姐就有点生气,可是看见他家里家外打点得不错,又无可挑剔。特别是二姐对他俯首称臣,像一位忠心耿耿的仆人,亦步亦趋,我们更是哑口无言。二姐夫的气势在第七年就慢慢衰弱了。在他第四个女儿降生的时候,他成了霜打的茄子。母亲说,那就再生嘛。二姐陆陆续续生完四个女儿,已经变形得像换了一个人,看上去比二姐夫显老很多。她不愿意再生了,唧唧呀呀地指手画脚和母亲说,和我们说。可是有用吗?没过多久,她的肚子又像吹气球一样鼓了起来。我们无能为力,只有替她烧香祈愿。村子里男人之间的议论和嘲笑,让二姐夫在众人面前夸下海口说这回他打着灯笼都一定要是个儿子。夸下海口的他在一个雨夜,一声响亮的婴儿啼哭后自己也觉得溃不成军。从此他没有哪天人是清醒的,常常一副酩酊大醉的样子躺在村庄的任意一个地方,田埂边、猪圈旁、村头路口……他成了一个被自己抛弃的孤儿,满身戾气,四面为敌,他打骂二姐,像打骂一只小猫小狗似的,由二姐嘤嘤哭泣,他看似发疯了,后来他又骂母亲,还骂我们,在我看来是彻底发疯了。那些难听的话鱼贯而出的时候我们就当它是掉落的珠子,没有人愿意撞掇成串,由它四处散落。

6

我和三姐是同时定的亲,那年我已经从黄毛丫头蜕变成一个落落大方的姑娘。三姐的青春在尾巴尖上。她拼命地打扮也比不过我随意的一身着装。青春在那里,耀眼明媚。李妈孔来给我说亲的时候,我很淡然。经历了时间,三姐对她也没有什么过激的言行。倒是母亲,她问我是否愿意嫁去那家的时候,我的回答让她大吃一惊,我说我没有意见,嫁谁都是嫁。

她问我想要什么嫁妆,我说给什么就要什么,不给也没有关系。她又大吃一惊。她说张家想今年接亲,问我有什么意见没有,我说随便。她又大吃一惊。

Daxmeh rimhoz raixcaix. Daxmeh soengq cejdaih gyoengqde dauqbae, raemxda doekhuhu. De daengq bae daengq dauq, heuh cejdaih aeu rox doh, ndeindei gvaq ndwenngoenz. Cejdaih bingh ndei youh lumj go va’ ngaeux lengj ndaw daemz haenx coux rumz ngaek gyaеuj. Cejfou ngeih daeuj ranz gou roek bi, gou caeuq cejsam goj gonqlaeng haq okbae lo, de lumj buet raemx nei buet dou ok dou ranz. Daxmeh naeuz, dahlwg haq okbae couh lumj gij raemx buet okbae, vah mbouj ndeidingq, hoeng gig miz dauhleix, gaej miz maz mbouj vuenheij caeuq ienq. Moix baez ma ranz, yawj gij yiengh bouxcawj daekeiq fwngfwng de, gou caeuq cejsam couh miz di hozhwnj, hoeng yawj de ndaw ranz rog ranz cungj dajleix ndaej ndeindei, youh ra mbouj ok loeng. Daegbied dwg cejngeih youh dangq de dwg vuengz, lumj bouxhoiq cungeig nei, de gangj maz dwg maz, dou engq dwg mbouj miz vah gangj. Heiqseiq cejfou ngeih youq bi daihcaet couh menhmenh nyieg lo. Youq mwh dahlwg daihseiq de seng roengzdaeuj, de bienqbaenz lwggwz deng mwi rwed lo. Daxmeh naeuz, baenzneix couh seng moq. Cejngeih gonqlaeng seng seiq dah lwg yaq, gaenq bienq yiengh liux lo, yawj hwnjbae geq gvaq cejfou ngeih haujlai. De mbouj ei seng moq lo, ww aa vad fwngz caeuq daxmeh gangj, caeuq dou gangj. Hoeng miz yungh ma? Caengz gvaq geijlai nanz, aen dungx de youh lumj boq heiqgiuz nei bongz hwnj lo. Dou mbouj miz banhfap, dan dwg bang de diemj yieng gouz baed. Ndaw mbanj bouxsai ngeixlwnh caeuq riu, hawj cejfou ngeih youq dangqnaј gyoengqvunz gangj daihvah naeuz baezneix de dawz daengloengz cungj itdingh aeu dwg lwgsai. De gangj daihvah gvaq haemh fwn doek ndeu, sing lwnɡnding daej goksat ndeu gvaqlaeng de bonjfaenh goj daej ndaej mbouj baenz yiengh. Daj haenx hwnj, de mbouj miz saek ngoenz vunz dwg singjsak, ciengzseiz dwg gwn laeuj fiz ninz youq ndaw mbanj mbouj lwnh gizlawz, henz dwngj naz、henz riengh mou、bak mbanj……De bienqbaenz lwggyax deng bonjfaenh vut bae, daengx ndang heiq yak, bouxlawz cungj dwg vunzdig. De ndaq dub cejngeih, lumj ndaq dub duzmeuz duzma nei, caih cejngeih daejnga’ nga. De yawj lumj baenz bag nei, doeklaeng de youh ndaq daxmeh, nyaengz ndaq dou dem, gou yawj daeuj de dwg caen bag lo. Mwh doenghgij vah yakdingq haenx lumj duzbya nei baenz duz baenz duz loiz okdaeuj, dou couh dangq de dwg naedcaw doek roengz deih, mbouj miz vunz ei gip hwnjdaeuj roix haeuj, caih de seiqlengq ndit.

6

Gou caeuq cejsam dwg doengzseiz dinghvaen, bihaenx gou gaenq daj dah lwnyez bienqbaenz dah lwgsau hung ndeu. Cejsam baenz saugeq lo, de buekmingh cangndang goj beij mbouj hwnj gou seizbienh daenj. Bi’ ndwen youq gizhaenx, lwenqda ronghndei. Mwh Lij Mehgunji daeuj guh moiz hawj gou, gou caemdingh dangqmaz. Gvaqbae haujlai bi, cejsam doiq de mbouj miz maz vah mbouj ndei-dingq lo. Dauq dwg daxmeh, mwh de cam gou ei mbouj ei haq bae ranz haenx, gij hoizdap gou hawj de doeknyan, gou naeuz gou mbouj miz maz yigen, haq hawj bouxlawz cungj dwg haq.

De cam gou aeu gijmaz gyaqcang, gou naeuz hawj gijmaz aeu gijmaz, mbouj hawj goj ndaej. De youh doeknyan baez moq. De naeuz ranz Cangh bineix raeb bawx, cam gou miz mbouj miz yigen, gou naeuz seizbienh, de lij dwg doeknyan.